

LỊCH SỬ HÌNH THÀNH PHÁT TRIỂN KHOA VIỆT NAM HỌC

1. Đặc điểm, tình hình:

- Tên đơn vị: Khoa Việt Nam học, Trường Đại học KHXH & NV
- Địa chỉ: 10-12 Đinh Tiên Hoàng, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh
- Điện thoại: 84-8-38225009, Fax: 84-8-38229390,
Website: <http://www.vns.edu.vn>

- Quá trình thành lập và phát triển:

Ngày 26/12/1998 Giám đốc ĐHQGTPHCM ký quyết định số 439/QĐ/ĐHQG/TCCB thành lập Khoa Việt Nam học trên cơ sở Bộ môn Tiếng Việt và Văn hoá Việt Nam thuộc Trung tâm Nghiên cứu Việt Nam – Đông Nam Á;

Năm học 2000-2001, Khoa đào tạo khoá đầu tiên bậc cử nhân với 13 sinh viên, tất cả đều là người nước ngoài. Đến nay, sau 17 khoá, đã có gần 500 sinh viên trúng tuyển vào ngành Việt Nam học, chưa kể gần 250 sinh viên liên kết theo hình thức 2+2 và 3+1 với các trường đại học Busan, Chungwoon, Youngsan. Hàng năm Khoa còn tổ chức nhiều “Study tour” cho hàng trăm sinh viên, giáo sư từ các trường đại học của Singapore, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan,... Các chuyên đề được giảng bằng tiếng Anh, kết hợp với điền dã, tham quan.

Năm 2009, Khoa được ĐHQG-HCM cho phép đào tạo bậc cao học chuyên ngành Việt Nam học. Tính đến nay Khoa đã đào tạo được 14 khoá (mỗi năm 2 khoá) với quy mô đào tạo khoảng 120 học viên; trong đó hơn 15% là người nước ngoài. Đến nay đã có gần 50 học viên bảo vệ thành công luận văn thạc sĩ. Khoa đã xây dựng Hồ sơ đề trình ĐHQG TPHCM xin mở chuyên ngành Việt Nam học bậc tiến sĩ vào năm 2017.

Ngày 8/1/2012, chương trình đào tạo bậc đại học ngành Việt Nam học đạt chuẩn AUN-QA (ASEAN Universities Network – Quality Assurance). Đây là chương trình đào tạo bậc đại học đầu tiên của Trường đạt được chuẩn này và là cột mốc đánh dấu sự trưởng thành vượt bậc của Khoa.

Bên cạnh việc đào tạo bậc cử nhân và bậc thạc sĩ, một hoạt động nổi bật của Khoa trong những năm qua là tổ chức các khoá ngắn hạn về tiếng Việt và các chuyên đề Việt Nam học cho người nước ngoài trên thế giới; đặc biệt là những người đang làm việc tại TPHCM cũng như nhiều tỉnh, thành khác ở phía Nam; chẳng hạn như nhân viên của Tổng Lãnh sự Hoa Kỳ, và nhiều cơ quan ngoại giao, công ty khác... Khoa còn tổ chức các lớp tiếng Việt, văn hoá, Hiến pháp và pháp luật Việt Nam cho những người nước ngoài muốn thi Quốc tịch Việt Nam. Có thể khẳng định Khoa đã trở thành điểm đến đáng tin cậy của du khách, sinh viên, học viên người nước ngoài. Hiện nay Khoa là cơ sở đào tạo có đông học viên người nước ngoài nhất tại Việt Nam. Sau gần 20 năm đào tạo, đã có gần 50.000 lượt học viên thuộc 73 quốc gia, vùng lãnh thổ ghi danh học tại Khoa. Năm qua, có trên 5100 lượt

học viên ghi danh học các khoá tiếng Việt, chưa tính các đoàn study tour khác. Hội nhập với thế giới, giới thiệu hình ảnh một Việt Nam vươn lên và muốn làm bạn với các nước đã được thực hiện một cách chủ động, sáng tạo và hiệu quả tại Khoa Việt Nam.

Do nhận thức được tầm quan trọng của ngành học mới trong xu thế hội nhập và quốc tế hoá, toàn cầu hoá, lãnh đạo nhà trường trong nhiều năm qua đã hết sức quan tâm đến sự phát triển của ngành Việt Nam học. Có thể thấy điều đó trong *Kế hoạch chiến lược phát triển Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn giai đoạn 2011-2015*. Về cơ cấu ngành đào tạo, Chiến lược xác định: “*Xây dựng một số ngành có chất lượng đào tạo thuộc loại hàng đầu của Việt Nam: Việt Nam học, Hàn Quốc học, Nhật Bản học, Đô thị học,...*”. Để làm được điều này, “*cần phải tập trung xây dựng một số chương trình giáo dục tiếp cận chuẩn khu vực/quốc tế*” trong đó có chương trình đào tạo ngành Việt Nam học. Đa dạng hoá loại hình đào tạo của các khoa có thể mạnh trong thu hút sinh viên nước ngoài, nhất là Việt Nam học, đáp ứng tiêu chuẩn AUN-QA. Về nghiên cứu, Chiến lược nhấn mạnh việc thành lập và phát huy vai trò của các nhóm nghiên cứu những lĩnh vực thế mạnh truyền thống của Trường như nhóm Văn hoá học, Văn học, Triết học, Việt Nam học - Khu vực học,... để giải quyết những vấn đề quan trọng của Việt Nam nói chung, Nam Bộ nói riêng. Về quan hệ quốc tế, tăng cường hợp tác mở một số cơ sở đào tạo ngành Việt Nam học và tiếng Việt ở nước ngoài; xây dựng một số khoá học đặc biệt bằng tiếng Anh theo chủ đề, các tour văn hoá theo yêu cầu của các trường đại học nước ngoài. Nhằm phát triển những ngành mũi nhọn của Trường ĐHKHXH&NV, Chiến lược cho rằng cần thiết xây dựng đề án thành lập một/một số đơn vị nhằm đào tạo những lĩnh vực chuyên biệt, nhất là các lĩnh vực có hợp tác với nước ngoài. Theo kế hoạch, Việt Nam học là một trong những ngành được chọn làm thí điểm.

2. Chức năng, nhiệm vụ:

Khoa Việt Nam học có chức năng cùng nhà trường thực hiện nhiệm vụ giáo dục – đào tạo, nghiên cứu khoa học, cụ thể:

- + Đào tạo hệ chính quy bậc Cử nhân và Cao học ngành Việt Nam học.
- + Giảng dạy tiếng Việt và văn hóa Việt Nam hệ ngắn hạn cho các đoàn sinh viên nước ngoài có quan hệ hợp tác với Trường.
- + Thực hiện công tác nghiên cứu khoa học gắn liền với công tác đào tạo, phục vụ thực tiễn xã hội.

3. Một vài cột mốc của Khoa Việt Nam học.

1) Ngày **26/12/1998** Giám đốc ĐHQG-HCM ký quyết định số 439/QĐ/ĐHQG/TCCB **thành lập Khoa Việt Nam học** trên cơ sở Bộ môn Tiếng Việt và Văn hoá Việt Nam thuộc Trung tâm Nghiên cứu Việt Nam – Đông Nam Á;

2) **Năm học 2000-2001**, Khoa Việt Nam học **đào tạo khoá đầu tiên bậc đại học** với 13 sinh viên, tất cả đều là người nước ngoài. Đến nay, sau 17 khoá, đã có gần 550 sinh viên trúng tuyển vào ngành Việt Nam học, chưa kể trên 250 sinh viên

liên kết theo hình thức 2+2 và 3+1 với các trường đại học Busan, Chungwoon, Youngsan. Hàng năm Khoa còn tổ chức nhiều “Study tour” cho hàng trăm sinh viên, giáo sư từ các trường đại học của Singapore, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan,... Các chuyên đề được giảng bằng tiếng Anh, kết hợp với điền dã, tham quan. Quy mô đào tạo trung bình trong 5 năm qua là 200 sinh viên nước ngoài (cả hệ chính quy và hệ liên kết đào tạo 2+2, 3+1). Về hệ chính quy, trung bình hàng năm có 40 sinh viên trúng tuyển vào Khoa Việt Nam học. Hai năm trở lại đây (2014, 2015), số sinh viên đăng ký thi vào và trúng tuyển tăng mạnh, từ trung bình 35 sinh viên/kỳ lên 55 sinh viên/kỳ. Năm nay, 2015, có 63 thí sinh đăng ký, kết quả có 58 thí sinh trúng tuyển ngành Việt Nam học. Tất cả sinh viên là người nước ngoài, trong đó hơn 90% là người Hàn Quốc.

Số sinh viên đủ điều kiện được cấp bằng tốt nghiệp trong 5 năm qua là 200 sinh viên (trung bình 40 sinh viên/năm).

3) **Năm 2009**, Khoa Việt Nam học **đào tạo khoá đầu tiên bậc cao học** chuyên ngành Việt Nam học. Khoá 1 có 7 học viên trúng tuyển. Tính đến nay Khoa đã đào tạo được 13 khoá với trên 150 học viên, trong đó 15% là người nước ngoài. 50 học viên những khoá đầu tiên đã bảo vệ thành công luận văn thạc sĩ chuyên ngành Việt Nam học. Khoa đang xây dựng Hồ sơ để trình ĐHQG-HCM xin mở chuyên ngành Việt Nam học bậc tiến sĩ.

4) **Ngày 8/1/2012**, chương trình đào tạo bậc đại học ngành Việt Nam học được công nhận **đạt chuẩn AUN-QA** (ASEAN Universities Network – Quality Assurance). Đây là chương trình đào tạo bậc đại học đầu tiên của Trường ĐHKHXH&NV đạt được chuẩn này và là cột mốc quan trọng đánh dấu sự trưởng thành của Khoa. Sự thành công của Khoa Việt Nam học cũng góp phần cổ vũ các đơn vị khác trong việc đăng ký đánh giá AUN-QN.

5) **15790** là **số lượt học viên, trung bình 3158 lượt học viên** của các chương trình tiếng Việt và các chuyên đề Việt Nam học, văn hoá Việt Nam trong vòng 5 năm 2011-2015. Đây là một hoạt động nổi bật bên cạnh việc đào tạo bậc đại học và bậc thạc sĩ. Nhiều khách quốc tế, đặc biệt là những người đang làm việc tại TPHCM và các tỉnh, thành lân cận đã chọn Khoa Việt Nam học để học tiếng Việt và những vấn đề liên quan đến Việt Nam học; chẳng hạn như các viên chức của Lãnh sự quán Hoa Kỳ, Lãnh sự quán Hàn Quốc, các tổ chức KOTRA, KOICA, các tập đoàn SAMSUNG, LG,... và nhiều cơ quan ngoại giao, tập đoàn, công ty nước ngoài khác... Khoa còn tổ chức các lớp tiếng Việt, văn hoá, Hiến pháp và pháp luật Việt Nam cho những người nước ngoài muốn thi Quốc tịch Việt Nam. Có thể khẳng định Khoa đã trở thành điểm đến đáng tin cậy của du khách, sinh viên, học viên người nước ngoài và là **ngoài**. cơ sở đào tạo tiếng Việt có đông học viên người nước ngoài nhất tại Việt Nam hiện nay. Số học viên đăng ký theo học các lớp này ngày càng tăng: Năm 2011 là 2959 lượt học viên; năm 2012: 2870; năm 2013: 3460; năm 2014: 3633; năm 2015 (tính đến tháng 8): 2868.

Từ năm 2013, Khoa đã ký được hai hợp đồng quan trọng là giảng dạy tiếng Việt các viên chức của Tổng lãnh sự Hoa Kỳ tại TPHCM (trung bình khoảng 25 học

viên, học suốt năm học) và với Thương vụ Tổng lãnh sự quán Hàn Quốc tại TPHCM – KOTRA (đã tổ chức hai đợt với 40 học viên là chuyên gia, nhà quản lý của Hàn Quốc trong ngành dệt may, da giày học tiếng Việt và văn hoá Việt Nam trong 6 tháng). Tháng 8/2015, tổ chức KOICA (Cơ quan Hợp tác Quốc tế Hàn Quốc) đã cử 8 tình nguyện viên sang học tập tiếng Việt và văn hoá Việt Nam tại Khoa. Những hợp đồng này đem lại khoản thu khá lớn cho Trường và nhất là tăng thêm uy tín của Trường trong mắt các đối tác nước ngoài quan trọng. Ngoài ra Khoa còn đang giảng dạy tiếng Việt cho hầu hết lãnh đạo, nhân viên, chuyên viên các ngoại giao đoàn tại TPHCM như Hàn Quốc, Thái Lan, Úc, Ấn Độ,...

Một hoạt động khác được tổ chức rất hiệu quả là tổ chức ôn tập và thi năng lực tiếng Việt để cấp chứng chỉ A, B, C được thực hiện đều đặn suốt nhiều năm qua. Trung bình mỗi năm Khoa tổ chức 6 đợt thi, trung bình có 80 thí sinh/đợt. Hai năm trở lại đây, Khoa đã đưa hình thức thi online để tăng tiện ích cũng như tính khách quan trong thi cử. Khoa cũng đã liên kết với Khoa Tiếng Việt của Đại học ngoại ngữ Pusan tổ chức các đợt thi cấp chứng chỉ cho các sinh viên, học viên người Hàn Quốc tại Trường của đối tác.

Trong các năm qua, Khoa còn giảng dạy tiếng Việt và văn hoá Việt Nam cho sinh viên của các đoàn ĐH Ritsumeikan Asia-Pacific (APU), Kokushikan (Nhật Bản), Loyala, CSA (Hoa Kỳ), Nanyang (Singapore), Campuchia, Srinakharinwirot (Thái Lan), ANU (Australia),... ; trung bình 100 sinh viên, giảng viên/năm.

6) **1821 là số lượt học viên dự thi cấp Chứng chỉ A, B, C tiếng Việt** trong 5 năm (2011-2015). Các khoá luyện thi chứng chỉ tiếng Việt được Khoa Việt Nam học tổ chức suốt năm. Mỗi 2 tháng, vào các tháng chẵn, Khoa đều đặn tổ chức thi và trình Hiệu trưởng cấp chứng chỉ tiếng Việt cho người nước ngoài. Trung bình có 60 thí sinh đăng ký thi/đợt.

Tháng 10/2014, Khoa đã áp dụng hình thức thi online thay cho hình thức thi truyền thống. Trong 5 kỹ năng, ba kỹ năng: từ vựng – ngữ pháp, nghe, đọc hiểu thi online theo ngân hàng đề thi do Khoa soạn thảo. Hai kỹ năng còn lại, viết và vấn đáp, sẽ được chuyển dần sang hình thức online.

Đầu năm 2015, Khoa Tiếng Việt của Trường Đại học Ngoại ngữ Pusan – Hàn Quốc, đã liên kết với Khoa tổ chức thi cấp chứng chỉ tiếng Việt cho các sinh viên, học viên Hàn Quốc trong và ngoài trường tại Trường Đại học Ngoại ngữ Pusan bằng cả hai hình thức: thi online và thi viết. Khoa Tiếng Việt cũng cho phép sinh viên ngành Tiếng Việt có thể nộp chứng chỉ do Trường ĐHKHXH&NV cấp thay cho việc thi tốt nghiệp.

Tại Việt Nam, chứng chỉ tiếng Việt do Hiệu trưởng Trường ĐHKHXH&NV – ĐHQG-HCM cấp là một trong những điều kiện để người nước ngoài được tuyển dụng vào làm việc tại các công ty, xí nghiệp có vốn nước ngoài/liên doanh tại TPHCM và nhiều tỉnh thành lân cận như Bình Dương, Đồng Nai, Bà Rịa – Vũng Tàu,...

7) **74 quốc tịch, 5 châu lục:** Cho đến nay, đã có học viên từ tất cả các châu lục thuộc 74 quốc gia và vùng lãnh thổ đến học tập tại Khoa Việt Nam học. Trong 5 năm gần đây, con số quốc tịch của các học viên theo học tại Khoa Việt Nam học là: Năm 2011: 50 quốc tịch; năm 2012: 52; năm 2013: 47; năm 2015: 52.

8) **65%, 2000 USD:** Đa số sinh viên ngành Việt Nam học đều tìm được việc làm ổn định sau khi tốt nghiệp. Theo thống kê, tỷ lệ sinh viên có việc làm tốt tại Việt Nam khoảng 65%, khoảng 17% về nước, khoảng 5% học tiếp bậc cao học chuyên ngành Việt Nam học. Mức lương phụ thuộc vào thị trường lao động và khả năng chuyên môn. Trung bình mỗi sinh viên ngành Việt Nam học ra trường có mức lương trung bình 2000 USD/tháng. Về vị trí công việc: theo thống kê chưa đầy đủ, hiện có nhiều cựu sinh viên ngành Việt Nam học nằm trong Ban Giám đốc, Trưởng các bộ phận và nhân viên của một số cơ quan ngoại giao, tập đoàn, công ty,... như Đại sứ quán Hàn Quốc tại Hà Nội, Tổng lãnh sự quán và Thương vụ Tổng Lãnh sự quán Hàn Quốc tại TPHCM (KOTRA), tập đoàn Samsung, LG. VINA, POSCO Vietnam, KUMHO TIRES, DOOSAN – VINA, Uribank, Daegu Bank, Happy Cook, Telecom, Lock & Lock,...

Có thể khẳng định, Khoa Việt Nam học của Trường ĐHKHXH&NV – ĐHQG-HCM đã góp phần tích cực trong việc nâng cao vị thế của tiếng Việt trên trường quốc tế. Tiếng Việt đã trở thành một ngoại ngữ được giảng dạy tại khá nhiều trường đại học và trung học trên thế giới. Mới đây nhất là tháng 5 năm 2013, do nhu cầu học tiếng Việt tăng và do mối quan hệ giữa Hàn Quốc – Việt Nam ngày càng được tăng cường, Bộ Giáo dục Hàn Quốc đã chính thức công nhận tiếng Việt là 1 trong 9 ngoại ngữ trong kỳ tuyển sinh đại học tại quốc gia này (cùng với tiếng Anh, Đức, Pháp, Nga, Trung, Nhật, Tây Ban Nha và Ả Rập). Hiện nay, nhiều trường đại học ở Hàn Quốc đã có khoa tiếng Việt, còn ở bậc phổ thông thì Trường Trung học Ngoại ngữ Chungnam cũng đã thành lập Khoa tiếng Việt vào năm 2000. Theo tin từ Bộ Giáo dục Đài Loan (Trung Quốc), bắt đầu từ năm 2018, bảy ngôn ngữ Đông Nam Á trong đó có tiếng Việt, sẽ là môn học chính thức trong các trường tiểu học ở Đài Loan.